

C. van der Leest, Over het Oude Testament: de relevantie, en: Christus

A 'Het Oude Testament is weinig/niet relevant voor ons.'

- 1 Marcion (plm. 160 overleden) zei in feite: 'Weg met het OT':
  - 1.1 OT: scheppende/wraakzuchtige/joodse God; hiertegenover NT: hemel/liefde/mensheid.
  - 1.2 Marcions consequentie: selectie uit het NT, m.n. negatief tegenover Paulus.
= Foute tegenstelling: - OT: Gods liefde: Exodus 34:6-7 = 1°; Jesaja 49:14-16; Ezechiël 33:11.
- NT: buitenste duisternis (Jezus) + vuurpoel (Openbaring).
Exodus 34:6-7: (...) Een God die liefdevol is en genadig, geduldig, trouw en waarachtig, die duizenden geslachten zijn liefde bewijst, die schuld, misdaad en zonde vergeeft (...).
Jesaja 49:15-16: Kan een vrouw haar zuigeling vergeten of harteloos zijn tegen het kind dat zij droeg? Zelfs al zou zij het vergeten, ik vergeet jou nooit. Ik heb je in mijn handpalm gegrift (...).
Ezechiël 33:11: 'Zo waar ik leef – spreekt God, de HEER – de dood van een slecht mens geeft me geen vreugde, ik wil dat hij een andere weg inslaat en in leven blijft (...).'
- 2 Maar ook tegenwoordig wordt wel gezegd: OT is minder belangrijk voor het geloofsleven dan het NT:
  - 2.1 De context staat ver van ons af: leven in één land; onderlinge verhoudingen; aardgericht enz.
  - 2.2 We komen daarin Christus niet in levende lijve tegen.
= Onrecht aan het OT; de theoloog Van Ruler overdreef zelfs: 'Het NT is een leeswijzer bij het OT.'

Opdracht-1: Bespreek met elkaar wat jij aan het Oude Testament hebt.

B Het Oude Testament is relevant voor ons!

- 3 Dat zeggen we bij voorbaat, op grond van:
    - 3.1 Hoe Christus met het OT omgaat, bijvoorbeeld:
      - Matteüs 22:37-39 is ontleend aan: Deuteronomium 6:5 + Leviticus 19:17-18.
      - Matteüs 19:3-8, waar Jezus Genesis 1-2 citeert voor zijn visie op het huwelijk.
    - 3.2 Wat de apostel Paulus ons over het OT voorhoudt:
      - Romeinen 15:4: Alles wat vroeger is geschreven, is geschreven om ons te onderwijzen, opdat wij door te volharden en door troost te putten uit de Schriften zouden blijven hopen.
      - 2 Timoteüs 3:16-17: Elke schrifttekst is door God geïnspireerd en kan gebruikt worden om onderricht te geven, om dwalingen en fouten te weerleggen, en om op te voeden tot een deugdzaam leven, zodat een dienaar van God voor zijn taak berekend is en voor elk goed doel volledig is toegerust.
  - 4 Nadenkend over Genesis 1-3 krijgen we een heel eigen zicht op:
    - 4.1 Onszelf: scheepsel van God, door God gewild = we zijn iemand, dus niet: toeval/zinloos/'varken'.
    - 4.2 Onze seksualiteit: - Man-vrouw, dus geen evenwaardige alternatieven.
- Huwelijk, dus: geen vrije seks; samen Gods beeld, dus: evenwaardig.
    - 4.3 De wereld: - Gods scheepsel; daarin zijn glorie/macht/wijsheid, bv. Psalm 104, dus natuurliefde!
- Dus: geen opdeling in een gewijd/godsdienstig én ongewijd/alledaags terrein.
    - 4.4 Onze taak in wereld: beheren/ontwikkelen; daarom: aardappels poten/fietsen maken = liturgie.
    - 4.5 De macht van de zonde: - Storingen in 4.1 (haat), 4.2 (strijd), 4.3 (scheefgroei) + 4.4 (dorens).
- Maar nog altijd geldt: deze wereld = Gods wereld.
  - 5 Nadenkend over andere oudtestamentische teksten krijgen we een heel eigen zicht op:
    - 5.1 Medemenselijkheid, bijvoorbeeld tegenover doven en blinden, Leviticus 19:14.
    - 5.2 Persoonlijke aansprakelijkheid, bijvoorbeeld: Deuteronomium 22:8: balustrade op plat dak.
    - 5.3 Sociale empathie/gerechtigheid, bijv.: Leviticus 19:9-10; 25:25-46; Amos 5:10-15; Micha 6:8.
    - 5.4 Natuurbeheer, bijv.: Deuteronomium 25:4 + Spreuken 12:10, want dieren zijn medescheepsel.
    - 5.5 Levenskunst, bijv. Prediker 2:22-24 en 9:7-10a: zie de ellende onder ogen maar ook het goede.
- 4-5 = Het OT reikt ons wijsheid aan voor onze beleving van de wereld en voor onze levenspraktijk.

Opdracht-2: Bespreek samen deze twee stellingen:

- a Als je God echt wilt dienen, moet je je beroep opzeggen en in/voor de kerk gaan werken.
- b Vele christenen leven doordeweeks, in elk geval grotendeels, geseculariseerd (= God-loos) doordat ze veel te weinig rekening houden met het Oude Testament.

B Christus in het Oude Testament

- 1 Bij voorbaat zeggen we dat we door het OT Christus leren kennen, op grond van:
  - Johannes 5:39: (Jezus tegen de joodse leiders) U bestudeert de Schriften en u denkt daardoor eeuwig leven te hebben. Welnu, de Schriften getuigen over mij.
  - Lucas 24:25-27,44-47: 'Hebt u dan zo weinig verstand en bent u zo traag van begrip dat u niet gelooft in alles wat de profeten gezegd hebben? Moest de messias al dat lijden niet ondergaan om zijn glorie binnen te gaan?' Daarna verklaarde hij hun wat er in al de Schriften over hem geschreven stond, en hij begon bij Mozes en de Profeten (...) 'Toen ik nog bij jullie was, heb ik tegen jullie gezegd dat alles wat in de Wet van Mozes, bij de Profeten en in de Psalmen over mij geschreven staat in vervulling moest gaan.' Daarop maakte hij hun verstand ontvankelijk voor het begrijpen van de Schriften. Hij zei tegen hen: 'Er staat geschreven dat de messias zal lijden en sterven, maar dat hij op de derde dag zal opstaan uit de dood.'

- 2 In het OT staat regelrechte profetieën, waardoor God al verder inzoomt op de komst van Christus: [Die profetieën hebben iets raadselachtigs, zeker voor de mensen vóór Christus, 1 Petrus 1:10-12]
- Genesis 3:15 (God tegen de slang [= de duivel] over Eva): Vijandschap sticht ik tussen jou en de vrouw, tussen jouw nageslacht en het hare, zij verbrijzelen je kop, jij bijt hen in de hiel.
  - Genesis 12:3 (God tegen Abram, ± 2100 vóór Christus): Ik zal zegenen wie jou zegenen, wie jou bespot, zal ik vervloeken. Door jou zullen alle volken op aarde gezegend worden.
  - Genesis 49:10 (Jakob tegen zoon Juda, ± 1900 vóór Christus): In Juda's handen zal de scepter blijven, tussen zijn voeten de heersersstaf, totdat hij komt die er recht op heeft, die alle volken zullen dienen.
  - 2 Samuël 7:16 (Natan tegen David, uit Juda, ± 1000 vóór Christus): Jou stel ik in het vooruitzicht dat je koningshuis eeuwig zal voortbestaan en je troon nooit zal wankelen.
  - Jesaja 9:5-6 (± 700): Een kind is ons geboren, een zoon is ons gegeven; de heerschappij rust op zijn schouders. Deze namen zal hij dragen: Wonderbare raadsman, Goddelijke held, Eeuwige vader, Vrededorst. Groot is zijn heerschappij, aan de vrede zal geen einde komen. Davids troon en rijk zijn erop gebouwd, ze staan vast, in recht en gerechtigheid, van nu tot in eeuwigheid. Daarvoor zal hij zich beijveren, de HEER van de hemelse machten.
  - Jesaja over de dienaar van de HEER, bijvoorbeeld 53:4-10 (± 700 vóór Christus): Hij was het die onze ziekten droeg, die ons lijden op zich nam (...) Om onze zonden werd hij doorboord, om onze wandaden gebroken. Voor ons welzijn werd hij getuchtigd, zijn striemen brachten ons genezing (...); de wandaden van ons allen liet de HEER op hem neerkomen (...) Als een schaap dat naar de slacht wordt geleid, deed hij zijn mond niet open (...) Hij werd verbannen uit het land der levenden, om de zonden van mijn volk werd hij geslagen (...) Zijn laatste rustplaats was bij de rijken(...) Hij offerde zijn leven voor hun schuld, om zijn nageslacht te zien en lang te leven.
  - Zacharia 3:8-10 (± 500 vóór Christus): (...) Ik zal mijn dienaar sturen, de telg aan de stam van David (...) en in één enkele dag zal ik dit land reinigen van alle schuld. Op die dag – spreekt de HEER van de hemelse machten – zullen jullie elkaar uitnodigen onder de wijnrank en onder de vijgenboom.
  - Lucas 1:31-33 (de engel Gabriël tegen Maria): Luister, je zult zwanger worden en een zoon baren, en je moet hem Jezus noemen. Hij zal een groot man worden en Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, en God, de Heer, zal hem de troon van zijn vader David geven. Tot in eeuwigheid zal hij koning zijn over het volk van Jakob, en aan zijn koningschap zal geen einde komen.

1 Petrus 1:10-12: Wat die redding inhoudt, trachtten de profeten te achterhalen toen ze profeteerden over de genade die u ten deel zou vallen. Zij probeerden vast te stellen op welke tijd en op welke omstandigheden Christus' Geest, die in hen werkzaam was, doelde toen deze hun zei dat Christus zou lijden en daarna in Gods luister zou delen. Er werd hun geopenbaard dat deze boodschap niet voor henzelf bestemd was maar voor u, en nu is deze boodschap u verkondigd door hen die u het evangelie hebben gebracht, gedreven door de heilige Geest die vanuit de hemel werd gezonden. Het zijn geheimen waarin zelfs engelen graag zouden doordringen.

- 3 In het OT staan ook indirecte profetieën: uitspraken over David of zijn huis die later ook op Davids zoon, Jezus Christus, worden betrokken (aangeduid door het teken: →):

- Jesaja 7:14: (Jesaja tegen koning Achaz die belegerd werd door vijanden) De Heer zelf zal u een teken geven: de jonge vrouw is zwanger, zij zal spoedig een zoon baren en hem Immanuel noemen.' → Matteüs 1:22-23.
- Psalm 2: 1-2 → Handelingen 4:25-27: Sanhedrin, Herodes en Pilatus keren zich tegen Jezus.
Psalm 2:7 → Handelingen 13:33; Hebreeën 1:5; 5:5: Jezus tot leven verwekt en zo hogepriester geworden.
Psalm 2:8-9 → Openbaring 2:26: Jezus' volgelingen delen in zijn macht.
- Psalm 16:8-11 → Handelingen 2:25-28,31; 13:34-35.
- Psalm 22:12-17 → Jezus' situatie aan het kruis, met allerlei details:
Psalm 22:2 → Matteüs 27:46 = Marcus 15:34: Jezus' roep aan het kruis.
Psalm 22:19 → Matteüs 27:35 = Marcus 15:24 = Lucas 23:34 = Johannes 19:24: verdeling van Jezus' kleren.
Psalm 22:23 → Hebreeën 2:12: Christus noemt ons zijn broeders en zusters.

- 4 In het OT zijn de offers en andere gebruiken een uitbeelding van Christus' werk:

4.1 De offers:

- De dieren kregen de doodstraf die de mens om z'n ongehoorzaamheid aan God verdiend had.
- God vond die offers voldoende want ze waren een voorproef v. het beslissende offer: Christus; dus: als je i.h. OT offers tegenkomt, moet je aan Christus denken, Hebreeën 7:26-27; 10:11-14.

4.2 Het verschil tussen reine en onreine dieren, zie Leviticus 11; Deuteronomium 14:3-21.

- God gaf daarmee aan dat Hij een afschuw heeft van wat met dood en verderf te maken heeft.
- Dus: God is uit op het léven van zijn kinderen, zoals Hij later heeft bewezen door Christus uit de dood te laten opstaan, zie Deuteronomium 14:1-2.

[Dit verschil was ook een scheidsmuur waardoor Israël werd afgezonderd van de niet-gelovigen]

- 5 Israëls geschiedenis richt telkens onze aandacht op de komst van Christus:

- 5.1 - Ondanks alle rampen werd Israël nooit uitgeroeid: denk aan de tijd van Jozef, Jeremia, Ester; - daardoor bleef de weg naar de komst van Christus steeds open.
- 5.2 - De profeten, priesters en koningen hadden vele tekorten en brachten niet het nieuwe paradijs; - dat maakte duidelijk dat er een profeet, priester en koning nodig was die z'n taak perfect kon uitvoeren en ons wel het nieuwe paradijs kan brengen, Christus dus.
- 5.3 - Israël is bevrijd uit Egypte en later uit de Babylonische ballingschap; - dat was een voorproef van onze bevrijding door Christus uit de macht van het kwaad.

Opdracht-3: Bespreek met elkaar:

- a Hoe David en Salomo gefaald hebben en waarin Christus hen als koning overtrof en overtreft.
- b Waarin Christus de oudtestamentische profeten overtrof.

Opdracht-4: Soms zijn mensen er kritisch over dat in de kerk zo veel aandacht aan Christus gegeven wordt, want: 'Het gaat toch om God?!' Wat valt hiervan te zeggen?

[Zie onderstaande link met 35 namen en titels van Christus:

<http://www.corvanderleest.nl/wp-content/uploads/2013/03/CvdL-Biddend-en-meditierend-Christus-eren.pdf>]